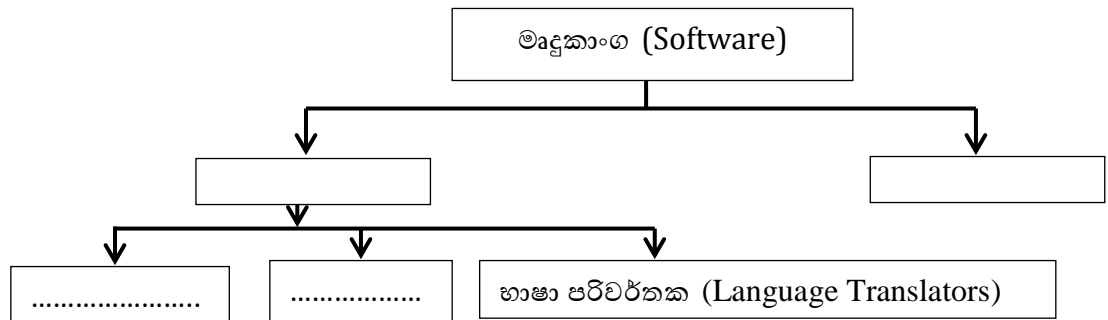

05 මෙහෙයුම් පද්ධති ඵලදායී ලෙස යොදා ගනියි

තොරතුරු හා සන්නිවේදන තාක්ෂණය විෂයය යටතේ අධ්‍යයනය කරනු ලබන මෙහෙයුම් පද්ධති ඵලදායී ලෙස යොදා ගනියි යන මාතෘකාව පදනම් කර ගනිමින් මෙහෙයුම් පද්ධතියක අවශ්‍යතාව, මෙහෙයුම් පද්ධතියක ක්‍රියාකාරීත්වය, මෙහෙයුම් පද්ධතිවල අතුරුමුහුණත්, මෙහෙයුම් පද්ධතියක කාර්ය භාරය, මෙහෙයුම් පද්ධති වර්ග, මෙහෙයුම් පද්ධතිවල වාසි, මෙහෙයුම් පද්ධතියක උපයෝගීතා වැඩසටහන්, ධාවක, ෆෝල්ඩර් සහ ගොනු, යන කරුණු සම්බන්ධ සිද්ධාන්ත හා ඒ ආශ්‍රිත ප්‍රායෝගික යෙදීම් පිළිබඳ ව පෙළ පොතට අමතරව උසස් මට්ටමේ අවබෝධයක් ලබා ගැනීමට සුදුසු ආධාරකයක් ලෙස මෙම මොඩියුලය ඉදිරිපත් කර ඇත.

නිපුණතාව	:-	5.	මෙහෙයුම් පද්ධති ඵලදායී ලෙස යොදා ගනියි
නිපුණතා මට්ටම	:-	5.1	වර්ගය, කාර්යයන්, වාසි හා ගැටලු ආශ්‍රිත ව මෙහෙයුම් පද්ධති ගවේෂණය කරයි.
නිපුණතා මට්ටම	:-	5.2	මෙහෙයුම් පද්ධති භාවිත කර ගොනු හා ෆෝල්ඩර් (ගොනු බහාලුම් - folders) හසුරුවයි.

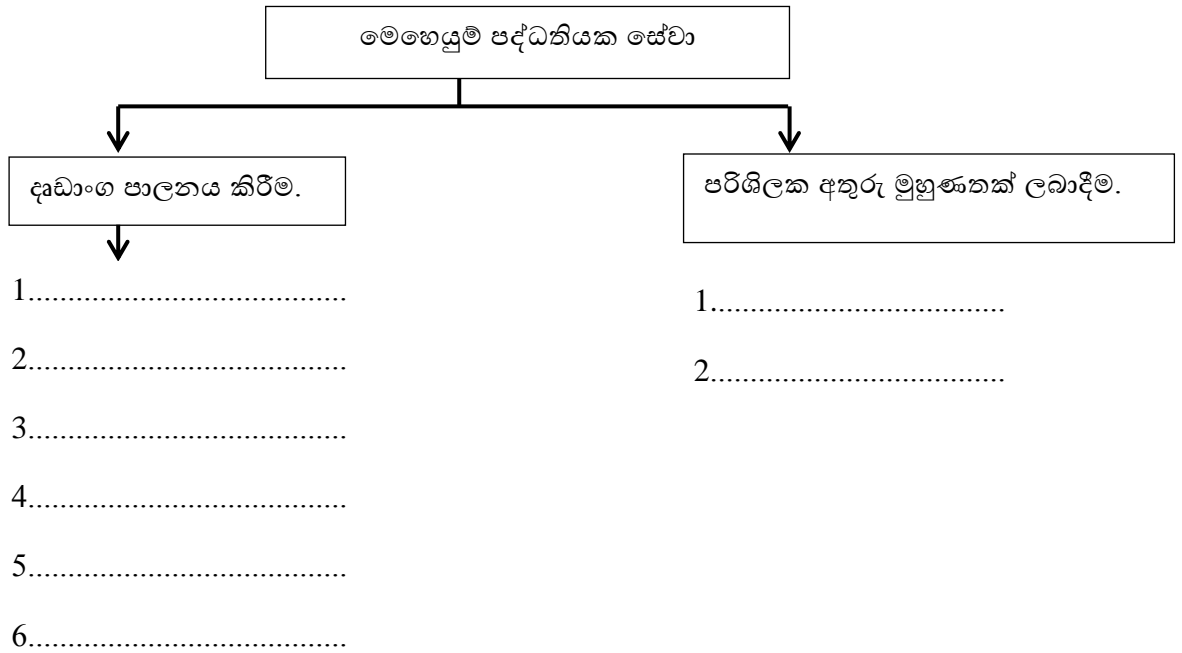
01. පරිගණක පද්ධතියක් සමන්විත වන ප්‍රධාන අංග 03 නම් කර ඒවා කෙටියෙන් පැහැදිළි කරන්න.
02. පරිගණක මෘදුකාංග පිළිබඳ පහත දී ඇති සටහන සම්පූර්ණ කරන්න.

03. පරිගණකයක් බල ගැන්වූ මොහොතේ සිට ක්‍රියාකාරී මට්ටමට පත්වන තෙක් සිදුවන ක්‍රියාවලියේ (booting process) පියවර අනුපිළිවෙලින් දක්වන්න.
04. පද්ධති මෘදුකාංග යනු කුමක්දැයි කෙටියෙන් පැහැදිළි කරන්න.
05. යෙදුම් මෘදුකාංග යනු කුමක්දැයි උදාහරණ සහිතව කෙටියෙන් පැහැදිළි කරන්න.
06. මෙහෙයුම් පද්ධතියක් යන්න පැහැදිළි කර උදාහරණ ඉදිරිපත් කරන්න.
07. මෙහෙයුම් පද්ධතියක අවශ්‍යතාවය සැකවින් විස්තර කරන්න.
08. උපයෝගීතා මෘදුකාංග හා භාෂා පරිවර්තක මෘදුකාංග යනු කුමක්දැයි කෙටියෙන් පැහැදිළි කර උදාහරණ වෙන වෙනම දක්වන්න.
09. පරිගණක පද්ධතිය තුළ පවතින මෙහෙයුම් පද්ධතියේ අවශ්‍යතාව නිරූපනය වන පරිදි ඔබ කැමති දළ සටහනක් නිර්මාණය කරන්න. (පරිශීලක, දෘඩාංග හා මෙහෙයුම් පද්ධතිය නිරූපනයවන පරිදි)
10. මෙහෙයුම් පද්ධති වර්ගීකරණය හා සම්බන්ධ පහත වගුව සම්පූර්ණ කරන්න.

මෙහෙයුම් පද්ධති වර්ගය	විස්තරය	උදාහරණ
ඒක පරිශීලක (single user)		
බහු පරිශීලක (Multi user)		
බහු කාර්ය (Multi-Tasking)		
තත්‍ය කාල (Real Time)		

11. මෙහෙයුම් පද්ධතියක සේවා හා සම්බන්ධ පහත සටහනෙහි හිස්තැන් සම්පූර්ණ කරන්න.

12. පරිගණක පද්ධතියේ දෘඩාංග පාලනය කිරීමට අදාළ කාර්යයන් වෙන වෙනම පැහැදිළි කරන්න.

13. ඉහත ඔබ නම් කළ පරිශීලක අතුරු මුහුණතක් පිළිබඳව උදාහරණ සහිතව කෙටියෙන් පැහැදිළි කරන්න.

14. ඔබේ පරිගණකයන් පහත සඳහන් කාර්යයන් ඉටුකරගැනීම සඳහා අනුගමනය කළ යුතු පියවර පිළිවෙළින් ලියා දක්වන්න.

- සසම්භාවී ප්‍රවේශ මතකයේ ධාරිතාව සොයා බැලීම.
- මධ්‍ය සැකසුම් ඒකකයේ වේගය සෙවීම.
- නව මුද්‍රණ යන්ත්‍රයක් මෙහෙයුම් පද්ධතියේ ස්ථාපනය කිරීම.(ස්වයංක්‍රීයව නොවන විටදී)
- ගොනුවක හෝ ෆෝල්ඩරයක වත්කම් (properties) සොයා බැලීම.
- ගිනි වැට (Fire wall) සක්‍රීය හා අක්‍රීය කර ගැනීම.

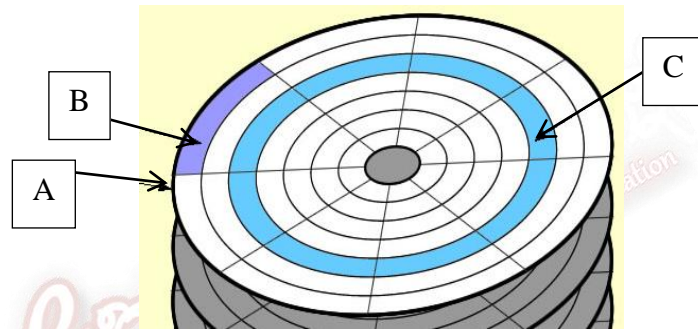
15. යෙදුම් මෘදුකාංග සම්බන්ධයෙන් දී ඇති පහත වගුව සම්පූර්ණ කරන්න.

යෙදුම් මෘදුකාංග	ගොනු දිගු (File extensions)
වදන් සැකසුම් මෘදුකාංග	
පැතුරුම්පත් මෘදුකාංග	
සමර්පණ මෘදුකාංග	
දත්ත සමුදාය කළමනාකරණ පද්ධති	

16. පරිගණක යන්ත්‍රයක දෘඩ තැටිය භෞතික වශයෙන් එක් ඒකකයක් වුවත් තාර්කිකව ඒකක කිහිපයකට බෙදා (පංගු බෙදීම - Disk Partitioning) වෙන් කරනු ලැබේ. මෙම යන්ත්‍රයට DVD ධාවකයක් ද සවිකර ඇත.

- i. දෘඩ තැටියක මෙවැනි පංගු බෙදීමක් අවශ්‍ය වන්නේ ඇයි?
- ii. පරිගණකයක දෘඩ තැටිය තාර්කික ඒකක තුනකට බෙදා ඇතිනම් ඒවා හැඳින්වීමට යෙදෙන අක්ෂරයන් මොනවා ද?
- iii. මෙම පරිගණකයට බාහිර ආවයනයක් ලෙස සැනෙලි මතකයක් (flash drive) සම්බන්ධ කළ හොත් එය කිනම් අක්ෂරයකින් දැක්වේ ද?
- iv. දෘඩ තැටියේ තාර්කික කොටස් හැඳින්වීම සඳහා A, B යන අක්ෂර භාවිත නොකරන්නේ මන්දැයි පැහැදිලි කරන්න.

17. පරිගණක දෘඩ තැටියක් පංගු බෙදීම හා ආකෘතිකරනයෙන් පසු පෙන්වුම් කරන ආකාරය පහත රූපයෙන් දැක්වේ.

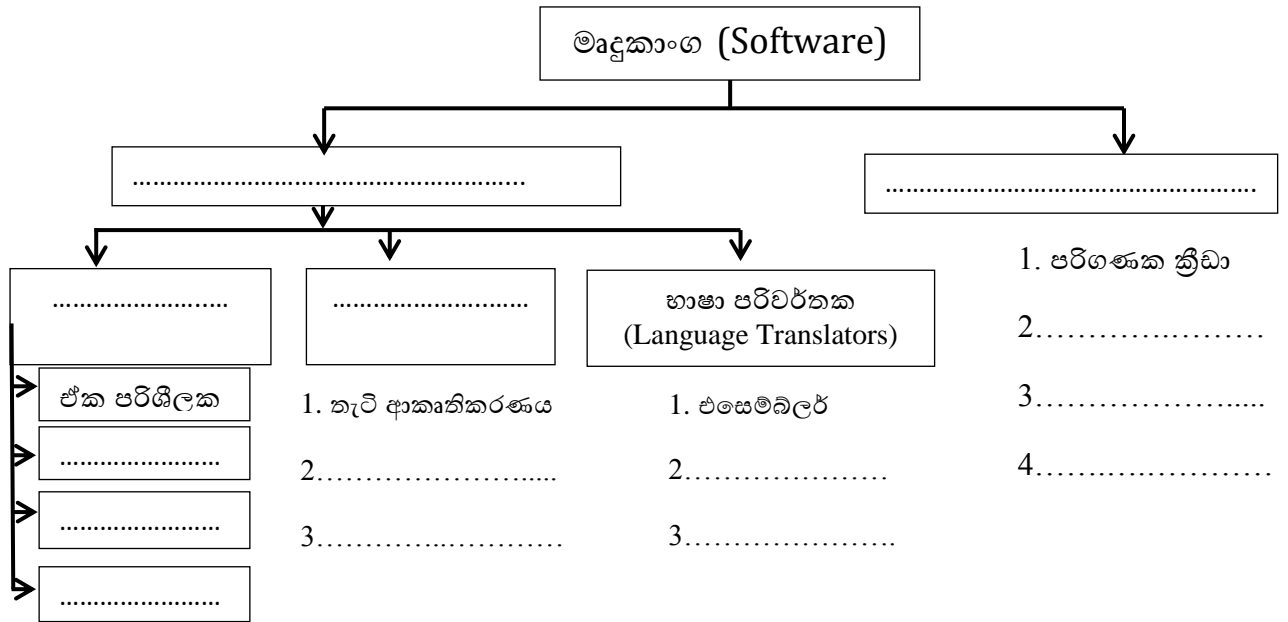
- i. මෙම රූපයේ A,B සහ C යන කොටස් නම් කරන්න.
- ii. මෙම දෘඩ තැටිය තාර්කික ඒකක දෙකකට පංගු බෙදීම සිදු කර ඇත්නම් එය නිරූපනය වන පරිදි රූපයේ වර්ණ කර දක්වන්න.

18. ඔබේ පරිගණකයක හිමිකම් ආශ්‍රිත (Licensed) හා විවෘත මූලාශ්‍ර (Open source) මෙහෙයුම් පද්ධතිය බැගින් ස්ථාපනය කර පෙන්වන්න. (ප්‍රායෝගිකව සිදු කළ යුතු ක්‍රියාකාරකමකි.)

19. පහත ක්‍රියාකාරකම්හි නිරත වන්න.

- i. පරිගණකයේ Desktop හි ඔබේ නමින් ෆෝල්ඩරයක් සකසා ගන්න. නැවත Desktop හි Sports නමින් ද ෆෝල්ඩරයක් සකසා ගන්න.
- ii. Sports ෆෝල්ඩරයේ පිටපතක් ඔබේ ෆෝල්ඩරයට පිටපත් (Copy) කරන්න.
- iii. Desktop හි ඇති Sports ෆෝල්ඩරයේ නම My Sports ලෙස වෙනස් (Rename) කරන්න.
- iv. දැන් එම ෆෝල්ඩරය (My Sports) කැපීම (Cut) සිදු කර ඔබගේ ෆෝල්ඩරය තුළ අලවා (Paste) ගන්න.
- v. Desktop හි ඇති My Sports ෆෝල්ඩරය මකා (Delete) දමන්න.
- vi. Desktop හි Recycle bin අයිකනය මත Double Click කර ඉහත මකන ලද ෆෝල්ඩරය සොයා එය නැවත ස්ථාපනය (Restore) කරන්න.

20. (අ). හිස්තැනට ගැලපෙන වචන වරහන් තුළින් තෝරා ලියන්න.

(බහු පරිශීලක(Multi user), බහු කාර්ය(Multi-tasking), යෙදවුම් මෘදුකාංග(Application Software), මෙහෙයුම් පද්ධති(Operating System), උපයෝගීතා මෘදුකාංග(Utility Software), නිශ්චයාකාල(Real time), පැතුරුම්පත්(Spreadsheets), තැටි විභාගීකරණය(Disc Defragmentation), සම්පාදක(Compiler), අර්ථවිනයාසක(Interpreter), වදන් සැකසීම(Word Processing), දත්ත සමුදාය(Database), පරිගණක ක්‍රීඩා (Computer Games), වෙබ් අතරික්සු(Web Browsers), පද්ධති මෘදුකාංග(System Software))

(ආ). ඊතල යොදා A සහ B තීර නිවැරදිව යා කරන්න. (එක් අයිතමයකින් ඊතල කිහිපයක් විහිදී යා හැකි ය.)

A තීරය

Microsoft

Google

Linux

Apple

CLI

GUI

B තීරය

Mac OS

Ubuntu

MS DOS

Android

Windows XP

***